

MÉDIA: Šoa dle České televize

13.3.2015

Tuto neděli se v Památníku obětí šoa v Pinkasově synagoze konala jako každého 8. března tryzna k uctění zavražděných z terezínského rodinného tábora. Během jedné noci toho data roku 1944 zahynulo v plynových komorách Osvětimi-Birkenau 3792 židovských dětí, žen a mužů z Čech a Moravy, došlo k největší hromadné vraždě československých občanů za druhé světové války.

Když pietní shromáždění skončilo, přistoupila ke mně žena téměř devadesátiletá, která jako jediná z celé rodiny přežila válku, a napůl nevěřičně, napůl zděšeně řekla: „To víte, že v [televizi](#) bude ‚Domácí šoa‘? Prý pořad o domácím násilí.“

Zneužívání pojmu holokaust není výjimkou. Němečtí ochránci zvířat svého času spustili kampaň „Holokaust na vašem talíři“. Haló noviny před lety o zdravotnických poplatcích psaly, že vůči důchodcům jde o metodu, kterou použili nacisté vůči Židům – holokaust. Chystaný dokument „Domácí šoa“, který v producentské skupině Aleny Müllerové vskutku připravuje Česká televize, však dle svého popisu pojem zneužívá přímo programově.

Šoa, holokaust, má totiž svůj obsah přijatý historiky i politiky: označuje státem řízený [program](#) vedoucí za druhé světové války od definice Židů přes jejich okradení a ekonomickou degradaci až po shromáždění na jednom místě a likvidaci. Takové vraždění, kterému padlo za oběť na šest milionů lidí, přitom nebylo prostředkem k dosažení cílů náboženských, etnických, ekonomických či politických, ale bylo cílem samo o sobě. Vyhlažovací proces měl významně průmyslový charakter, byly do něj zapojeny nejširší vrstvy společnosti. Filozofové hovoří o zlu až metafyzickém: vždyť o tom, kdo nesmí žít, bylo dle norimberských zákonů rozhodnuto ještě dříve, než byl člověk počat. Takto, jako výjimečný zločin a tragédie, zůstává šoa/holokaust v paměti lidstva.

Toto řečené neznamena, že bolest a utrpení, způsobené kýmkoliv, kdykoliv a kdekoliv, si nezaslouží pozornost, účast, [pomoc](#). Platí to samozřejmě i pro oběti domácího násilí a je jen dobře, že se jim chce Česká televize věnovat. Odkaz na šoa však dobrý úmysl diskvalifikuje. Hle, co se o záměru lze dočíst na facebookové stránce k dokumentu.

Oběti domácího násilí, jejichž autentické příběhy chce televize vyprávět, byly prý „podobně“ jako oběti šoa „nalákány do prostředí domácího budoucího koncentračního tábora za vidinou zdánlivého šťastnějšího a lepšího života“. Židé tedy nebyli odvezeni do koncentráků v dobytčácích na smrt, jenom nacistům naletěli, dobrovolně uvěřili ve štěstí, které je čeká třeba v Treblince.

V jiné paralele facebooková stránka „Domácí šoa“ ke stejnojmennému televiznímu dokumentu o těch, kdo zakusili domácí násilí, píše, že přežili „domácí duševní i fyzický holokaust“. A ne dost na tom, dále se uvádí: „Oběti (domácího násilí) často násilí skrývají, nepříznávají a tají. Svým mlčením s agresorem souhlasí (...). Oni to přece myslí dobře: jejich cílem není nic víc než obyčejná vidina šťastnějšího a lepšího života za každou [cenu](#): společný jmenovatel neřešení, odkládání, strachu a pasivity a popírání, jako tomu bylo a je v případě holokaustu v koncentračních táborech II. světové války.“

Jinými slovy: i Židé v koncentracích, alespoň někteří, věřili, že to tam s nimi nacisté myslí dobře, ale ke své škodě svou špatnou situaci neřešili.

Naléhavě se obracím na Českou televizi, aby svůj podnětný dokument o obětech domácího násilí vedla bez odkazu na šoa.

Autor je ředitel Židovského [muzea](#) v Praze

LN, 11.3.2015

[Leo Pavlát](#)